

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Bodareu Octavian, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Stratuța Dumitru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 20.07.2021 până la 22.12.2021;

Instanța de apel de la 09.02.2022 până la 24.05.2022;

Instanța de recurs de la 03.08.2022 până la 14.12.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoria Bălți, sediul Central din 22 decembrie 2021, Stratuța Dumitru a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal stabilindu-i pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Stratuța Dumitru în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 1 846 (*una mie opt supte patruzeci și șase*) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Stratuța Dumitru, locuind împreună cu bunica Marcova Tamara, XXXXX a.n. pe adresa XXXXX, acționând cu intenție directă unică și urmărind scopul acțiunilor violente în privința bunicii, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind survenirea acestora, manifestând o vădită lipsă de stimă și respect față de membrii familie, profitând de faptul că aceasta din urmă este de o vârstă mai înaintată și este mai neputincioasă față de el atât din punct de vedere fizic, cât și psihologic, pe parcursul ultimilor luni, sistematic o înjosește prin faptul că o numește cu cuvinte necenzurate, prin iscarea de

certuri neîntemeiate, cât și amenințarea cu răfuială fizică, iar la data de 06.04.2021, aproximativ la ora 16.30, aflându-se la domiciliu sus indicat a iscat un conflict cu bunica, în procesul căruia a înjurat-o cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i ultimei cinstea și demnitatea și pricinuindu-i suferințe psihice, a agresat-o pe bunica, prin faptul că a ridicat cârjă cu care a lovit-o în regiunea feței în rezultatul cărui fapt doamnei Marcova Tamara i-au fost cauzate leziuni corporale care, conform raportului de constatare nr.202110P0179 din 07.04.2021 sub formă de plagă contuză a regiunii frunții, ce a fost produsă prin acțiunea traumatică cu obiect contondent cu o suprafața alungită de acțiune, care după criteriul dereglării de lungă durată a sănătății se clasează la vătămare ușoară a integrității corporale.

Astfel, Stratuța Dumitru prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de au fost încadrate conform prevederilor art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal - *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare integrității corporale sau a sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului Stratuța Dumitru, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

În motivarea apelului a indicat că, instanța de judecată nu a luat în calcul argumentele referitor la faptul că inculpatul, fiind audiat în cadrul examinării cauzei și chestionat sub jurământ în conformitate cu art. 108 și art. 364¹ Cod de procedură penală, vina în săvârșirea acțiunilor ilegale a recunoscut-o pe deplin și a declarat instanței că cele indicate în rechizitoriu corespunde adevărului. Inculpatul sincer se căiește de cele săvârșite, a conștientizat gravitatea acțiunilor sale și regretă de cele întâmplate, are probleme de sănătate, deține grad de dezabilitate, s-a împăcat cu victima.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2022, a fost admis apelul declarat de către avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului, casată parțial hotărârea, în partea stabilirii pedepsei penale cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul art. 90 alin. (2) Cod penal se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Stratuța Dumitru pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

În rest, sentința în privința inculpatului Stratuța Dumitru a fost menținută.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că vina inculpatului Stratuța Dumitru în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost stabilită prin probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală, acestea fiind

acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de instanța de fond prin încheierea protocolară din 08.12.2021 (f.d.123 Verso).

În baza probelor acumulate la urmărirea penală și recunoscute de inculpat, prima instanță corect a stabilit starea de fapt pe caz, totodată încadrând acțiunile acestuia în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu următorii indici calificativi: *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare integrității corporale sau a sănătății.*

Instanța de apel a subliniat că în apelul declarat de către apărare sunt înaintate argumente ce susțin casarea sentinței doar în partea stabilirii pedepsie, considerând pedeapsa ca fiind una prea aspră, în acest sens, instanța de apel a reținut că prima instanță condamnându-l pe Stratuța Dumitru în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod penal, i-a stabilit ultimului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ținând cont de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, motivul și scopul comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, prima instanță a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

Însă, instanța de apel a apreciat pedeapsa stabilită inculpatului Stratuța Dumitru prin sentința adoptată ca fiind prea aspră în raport cu circumstanțele constatate pe caz.

Astfel, contrar prevederilor art. 61 și art. 75 Cod penal, care reglementează scopul și criteriile generale de individualizare a pedepsei, la numirea mărimii și formei pedepsei în privința inculpatului Stratuța Dumitru prima instanță nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, a recunoscut integral vina, se căiește de cele comise, comportamentul inculpatului în cursul procesului penal, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, incorect stabilindu-i inculpatului pentru comiterea infracțiunii imputate pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea reală a pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pe cale de consecință, instanța de apel a stabilit că, prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele descrise și neîntemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul Stratuța Dumitru poate fi corectat și reeducat numai cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a luat în calcul faptul că, inculpatul Stratuța Dumitru a fost găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Potrivit alin. (3) art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpatul Stratuța Dumitru este calificată ca fiind mai puțin gravă.

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului și prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de apel a conchis că pedeapsa lui Stratuța Dumitru urmează să fie stabilită în formă de închisoare pe un termen prevăzut de norma penală prevăzută la art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor - comandamentul militar respectiv.

În baza acestor prevederi legale, instanța de apel a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate față de inculpatul Stratuța Dumitru, fixând pentru el o perioadă de probațiune pe o durată de 2 (doi) an, apreciind o astfel de pedeapsă ca una echitabilă pentru faptele comise.

Astfel, instanța de apel a conchis că argumentele și motivele invocate în apelul avocatului declarat în numele inculpatului ca fiind întemeiate și necesar a fi admise.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea

parțială a deciziei, în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie excluse prevederile art. 90 Cod penal.

În susținerea celor solicitate, recurentul subliniază că instanța de apel a pronunțat o decizie prin care i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă.

Mai mult, procurorul remarcă că la cauză lipsesc careva motive sau circumstanțe care ar duce la aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei penale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

Subsecvent, instanța de recurs susține că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect i-a aplicat inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită inculpatului Stratuța Dumitru este prea blândă și una inequitabilă, din considerentul că aceasta este direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina în instanța de apel, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

De asemenea, se menționează faptul că instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate lui Stratuța Dumitru pe o perioadă de probațiune de 2 ani, motivare pe care instanța de recurs o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu

jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către procuror prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe *Stratuța Dumitru XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **09 februarie 2023**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan